

Nr 86.

Av herr **Ekman, Karl Johan**, om *ändring i gällande bestämmelser angående utlämnande från apotek av viss homeopatisk medicin.*

Under sistlidne juli månad utsände kungl. medicinalstyrelsen ett den 2 juli 1918 dagtecknat cirkulär till läkare och apoteksföreståndare, i vilket »på förekommen anledning» och under hänvisning till medicinalstyrelsens cirkulär av den 22 juni 1916 angående utlämnande av giftiga läkemedel påpekades skyldigheten att icke utan läkares recept utlämna homeopatisk medicin av sådana medel, som i gällande farmakopé äro försedda med vare sig ett eller två gifttecken.

Enligt vad som uppgivits lär den »förekomna anledningen» hava legat däri, att vid visitationer på ett par apotek uppmärksamheten fästats vid den oväntat stora omfattning, i vilken homeopatisk medicin blivit därstädes försäld.

Att kungl. medicinalstyrelsen vill och bör, än mera när författningar mana därtill, söka motverka ett okontrollerat användande av giftig medicin, kan ju icke bliva föremål för någon anmärkning. Starkt må dock ifrågasättas, huruvida det kan vara rätt att till en sådan kategori hänföra den homeopatiska medicinen, vid vilken icke minst de med gifttecken försedda medlen enligt uppgift användas i en sådan förtunning, att man med densamma just avser att framkalla en inverkan, som utgör en *fullkomlig motsats till deras giftverkan*. Därför hava ock i homeopatiens hemland, Tyskland, de icke examinerade läkarne, som där åtnjuta en mycket friare ställning än här, rätt att förordna även med gifttecken försedd medicin, så framt det giftiga ämnet ej ingår i sammansättningen med större mängd än en del på tiotusendelar lösnings- eller blandningsmedel (1: 10,000), vilket på

homeopatiskt språk svarar mot den s. k. fjärde potensen. Den sjätte potensen, som här nedan åsyftas, skulle då motsvaras av en del giftämne på en miljon delar blandningsämne (1: 1,000,000).

Såsom icke fackman vill och bör och kan jag naturligtvis icke på något sätt uppträda som skiljedomare i den strid, som sedan länge pågår mellan homeopatiens anhängare och motståndare, men jag kan å andra sidan icke blunda för frågans humanitära sida och för det faktum, som ju även bekräftas av de ovan antydda visitationerna, att den homeopatiska läkemetoden omfattas av ett, som det synes, ständigt växande antal anhängare, bland vilka, som jag förnummit, många känt sig smärtsamt berörda av det ovannämnda cirkuläret, som för dem måste fördyra, försvåra, ja till och med omöjliggöra åtkomsten av vissa läkemedel, som de för egen del lärt sig att högt värdera som hälsobringande. Så mycket snarare måste detta bliva händelsen, som på grund av motstånd mot homeopatiens officiella prövning och därav följande bristande undervisning i ämnet under läkarnes studieår blott ett mycket ringa, för allmänhetens efterfrågan alldeles otillräckligt antal legitimerade läkare hittills velat eller vågat sig på att acceptera den homeopatiska läkemetoden, medan å andra sidan varken kungl. medicinalstyrelsen eller patienterna kunna begära eller ens förutsätta, att andra läkare skulle vilja utfärda recept på medel, om indikationerna för vilkas användning de sväva i fullkomlig okunnighet.

När nu tillika, såsom ovan framhållits, all tanke på en av den homeopatiska medicinen framkallad giftverkan måste anses fullkomligt utesluten på grund av den höga förtunningen, och varje individ tillika bör hava rätt att om möjligt få behandlas efter den läkemetod, för vilken han lärt sig hysa förtroende, så måste en fordran att få det ovannämnda cirkuläret av den 2 juli 1918 på något sätt upphävt eller modifierat anses fullt berättigad.

Framför allt måste ock det kravet anses vara uttryck för en rättvis fordran, som kungl. medicinalstyrelsen redan förut, såsom framgår av mom. 1:o B i styrelsens cirkulär den 22 juni 1916, gjort undantag för vissa där uppräknade medicinska preparat, i vilka även ingå vissa, med giftmärke försedda medel. Så innehåller t. ex. Linctus pectoralis (*Bröstsäft*) opium i en styrka av 1 på 700, vilket i dos av en tesked svarar mot $\frac{1}{50}$ av den för opium uppgivna maximaldosen för vuxna, medan en tesked opium i sjätte potensen, d. v. s. i styrka av 1: 1,000,000, svarar mot $\frac{1}{10,000}$ av samma medels maximaldos. — Men så avses ock därmed en helt annan inverkan.

Den lättnad, som genom de åsyftade undantagen beretts anhängarne av den s. k. allopatiska metoden, bör därför med så mycket större skäl genom liknande undantag på deras område komma homeopatiens anhängare till godo.

På grund av vad sålunda anförts yrkas härmed vördsamt,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t vidtaga åtgärder, för att kungl. medicinalstyrelsens kungörelse angående giftiga och häftigt verkande läkemedels utlämnande från apoteken den 22 juni 1916 mom. 1:o stycket B måtte erhålla följande ändrade lydelse:

»B. Från den — — — försedda med gifttecken, dels s. k. homeopatiska piller eller pulver, även om i dem ingår med gifttecken utmärkt läkemedel till myckenhet ej överstigande en miljondel av det homeopatiska läkemedlets vikt, dels ock Acetum Sabadillæ — — — åt fullväxt person — — —

Homeopatiska piller eller pulver: Av piller tagas 2 à 3 åt gången, av pulver en knivsudd åt gången, 2 à 3 gånger dagligen samt

Acetum Sabadillæ — — — anvisningens innehåll.»

Stockholm den 20 januari 1919.

K. J. Ekman.

